

Jeugdbeweging

*Jeugd, al wie jong is, al wie nu het bloed
In bloemen heeft, wie uit de aarde opgroeit
Jeugdig, zoals een bloesem, met zijn benen
Als stengels vol kracht. Fonkelende jeugd!
Hooft het diep in u: 't Socialisme komt.
Jonge arbeiders en arbeiders!
Doet uw hart open, strome het diep er in,
Laat het zich breiden, door u tot uw toppen,
Wordt Socialisten, schaaft u tot een leger,
En grijpt het kapitaal aan en doodt het.*

(Herman Gorter, „Verzen“ 1903.)

Het hoofdbestuur van de J.G.O.B. (Jongelieden Geheelonthouders Bond) verzoekt ons opname van een lange lijst met adressen waar inlichtingen over die bond te verkrijgen zijn. Het lijkt ons dienstiger voor onze jeugdige lezers en ook voor de J.G.O.B., dat die bond, liefst in een kort en bondig stuk, voor ons blad op schrift stelt, wat zijn doel is en hoe hij dit denkt te bereiken. Wij kunnen ons dan een mening trachten te vormen en deze eveneens in ons blad afdrucken.

Hetzelfde geldt voor de V.J.O. (Vrije Jeugd-Organisatie) afd. Haarlem, die ons wel een lang stuk toezond met verzoek tot opname, doch dat zo verward gesteld was, dat er geen touw aan vast te knopen is. Het langademig epistel, vol met overbekende algemeenheden over oudere en jongerenorganisaties, eindigt met de oproep om zich aan te sluiten en dan zal men wel zien wat die vereniging wil. De

Het Esperanto-congres te Alkmaar

Pasen 1946 hield de Federatie van Arbeiders Esperantisten in het gebied van de Nederlandse Taal (F.L.E.) haar congres te Alkmaar. Wij gevoelen weinig behoefte een volledig verslag van dit congres uit te brengen, niet omdat wij de betekenis van Esperanto voor de klassenstrijd zouden onderschatten, maar wel, omdat van dit congres een dergelijke werking zeker niet uitging. Dat lag echter niet aan het Esperanto, maar aan de volkomen verburgerlijking van de officiële arbeidersbeweging, die op dit congres, waar de allertamste vleugel van de reformisten de boventoon voerde, wel zeer sterk tot uiting kwam. Dit bleek niet alleen uit het erevoorzitterschap van „kamerad-minister Drees — later toen Drees „verhinderd“ bleek, bij gebrek aan beter vervangen door Faulhaber, iemand die tenminste zijn sporen in de Esperanto-beweging heeft verdiend — en uit de toespraak van de burgemeester, in het hollands gehouden, omdat Z.E.d. verzuimd had Esperanto te leren, wat aan de waarde van zijn goede wensen wel iets afdoet. Neen, de gehele sfeer van het congres was van het begin tot het eind vervuld van deze burgerlijke geest, hetgeen dan ook in de verschillende voorstellen en besluiten zeer duidelijk tot uiting kwam.

Van al deze verschillende punten willen we hier alleen maar aanhalen, het voorstel dat werd gedaan om het gebruik van Esperanto bij de U.N.O. te propagieren. Het is overbodig, voor de lezers van „Spartacus“ uiteen te zetten, dat een dergelijke propaganda betekent het volkomen inschakelen van de arbeiders-Esperanto-beweging in de groot-kapitalistische politiek van oorlogvoorbereiding. Voor de sociaal-democraten is

jonge arbeiders moeten echter vooraf worden ingelicht over doelstelling en werkwijze: kort en duidelijk! Er zijn meerdere zelfstandige jeugdverenigingen, o.a. een grote groep in Limburg.

Er is ook een sterke oppositie in het A.N.J.V. tegen het drijven om deze geheel tot een propaganda-orgaan van de C.P.N. te maken. Wij zouden graag die jongeren willen steunen (door eventueel publicaties in ons blad), die ernst willen maken met de klassenstrijd tegen het hun in de eerste plaats aangrijpende „staats-socialisme“. Laten ze ons dan zekelijke gegevens hier toe inzenden.

Aan het ingezonden stuk van Fr. v. P. te Amsterdam hebben we hiervoor niets. v. P. vertelt, dat de A.N.J.V.-candidaat voor de Tweede Kamer, zich volkomen als C.P.-er heeft ontpopt en dat hij daartegen geen bezwaar heeft, mits de A.N.J.V., waarvan v. P. lid is, nu maar openlijk toegeeft een C.P.-organisatie te zijn. Wij menen, dat de jongeren, die strijden willen voor een betere maatschappij daar juist ernstige bezwaren tegen moeten hebben. Of zij zijn bereid zich te laten gebruiken voor de nationale opbouw-propaganda van de C.P. en zich als revolutionaire factor om hals te laten brengen, of zij vormen een eigen, zelfstandige strijdorganisatie die nauw samenwerkt met de volwassenen, welke het eigen optreden der arbeidersklasse op alle mogelijke wijzen wensen te bevorderen.

dat niet erg, omdat zij zelf reeds lang hierbij zijn ingeschakeld. En wanneer de „Federatie“ tot deze propaganda zou besluiten zou dit voor de meeste van haar leden geen grote strijd betekenen. Het antwoord, door het bestuur op dit voorstel gegeven, overtrof echter alle verwachtingen. Het hield zoveel in als: Maak je maar niet dik, want we hebben nog iets veel beters in de pen. Het bestuur van de Federatie blijkt n.l. pogingen in het werk te stellen, om de S.A.T., de natelooze wereldorganisatie van de arbeiders-Esperantisten, ook voor dit standpunt te winnen.

Nu zal de F.L.E., wanneer zij dit wil bereiken, andere weerstanden hebben te overwinnen. Want SAT staat nog steeds op het standpunt van de klassenstrijd en telt een groot aantal revolutionairen onder haar leden. Het klasse-standpunt heeft deze organisatie ook tijdens de oorlog niet verlaten, getuige de in deze tijd uitgegeven manifesten. Bovendien nog heeft de SAT nog kort geleden het aanbod van andere Esperanto-organisaties, om gezamenlijk aan de verbreiding van Esperanto te werken, afgewezen. Want de SAT staat nog steeds op het standpunt, dat de SAT geen doel is, maar alleen een middel in de klassenstrijd en het wijst elke bondgenootschap van de hand met heel- of half-burgerlijke Esperanto-verenigingen, die Esperanto als doel stellen.

Wanneer de F.L.E. dan ook pogingen in het werk stelt om SAT tot het UNO-standpunt te bekeren, dan kan dit niet anders gebeuren, dan door de zeer krachtige revolutionaire vleugel langs organisatorische weg, buiten gevecht te stellen. In dit licht moeten we dan ook zien de grote activiteit van de Nederlandse SAT-afdeling, die kort geleden haar duizendste lid kon boeken. Met allerlei middelen worden Esperantisten zelfs

uit de burgerlijke Esperanto-beweging bewerkt om SAT-lid te worden en zodoe een groot dood gewicht te krijgen, dat de revolutionaire geest moet verstikken.

Tegen dit pogen van de Nederlandse SAT-vertegenwoordigers en hun aanhang in de F.L.E. past alleen de krachtigste tegenstand. Hun poging komt neer op het vernietigen van de SAT-organisatie, die tot aanhangwagen van de neutrale beweging moet worden gemaakt. Onnodig te zeggen, dat de revolutionaire Esperantisten dit nooit mogen en ook nooit zullen dulden. Hoe de pogingen van de reformisten ook zullen uitlopen, een revolutionaire Esperanto-wereldorganisatie zal altijd blijven bestaan.

Over „GEDICHTEN“

Herhaaldelijk worden aan de redactie van „Spartacus“-weekblad bijdragen in dichtvorm toegezonden; zojuist ontvingen wij weer dergelijke van K. J. uit Rotterdam en P. v. W. uit Haarlem. Wij kunnen die evenmin plaatsen als de vorige „gedichten“.

Waarom schrijven deze inzenders geen proza? Omdat ze (het spijt ons voor hen en voor ons) slechts algemeenheden te zeggen hebben, die toch weinig bevorderlijk zijn voor de klassenstrijd. Zij stellen die dan op in een bepaalde vorm en menen dan een gedicht te hebben geproduceerd. 'n Werkelijk gedicht bestaat echter juist niet uit algemeenheden: een kunstenaars-hart wordt ontroerd door bijzonderheden die een ander niet zo dadelijk ziet; zijn persoonlijkheid, gevormd door sociale omstandigheden en „aangeboren“ (?) plus verworven eigenschappen, verwerkt dit bijzondere tot een poëtische uiting. Onder voorwaarde, dat hij (of zij) het talent bezit om, ten eerste 'n vloeiende, als muziek klinkende taal te bezigen, die ook in de vorm afwijkt van het proza en ten tweede zich in beelden te uiten.

Is in de „gewone“ schrifttaal een minder geslaagde vorm, een onjuist gekozen uitdrukking, reeds een bewijs, dat de schrijver zelf nog niet geheel klaar was over hetgeen hij anderen wil mededelen, bij poëtische uitingen is een verkeerd beeld, ja, één onjuiste klemtoon voldoende om het geheel te bederven. En het wemelt in al die „gedichten“ van dergelijke storingen. Het zijn dan ook geen gedichten, maar meestal rijmelarijen, waarbij vaak nog woorden gezocht worden om de rijm zelf en dus elke oprechte ontroering verdwenen is. Goed voorgedragen, lijkt dit maakwerk soms nog wel wat, maar afgedrukt blijkt het weinig, meestal helemaal niets, met poëzie van doen te hebben, wat tevens nauw samenhangt met de schamele inhoud. Wij kunnen deze inzenders geen betere raad geven, dan eens ernstig hun maaksels te vergelijken met de socialistische gedichten van Herman Gorter, Roland Holst niet alleen, maar ook met deze van Van Collem, Adama van Scheltema, en anderen.

„Steun - Postwissel“

Wie deze nog niet heeft opgezonden, stelde dit thans niet langer uit.

Doe het nu!

25 Mei 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 21

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur: TJEERD WOODSTRA Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.	<i>Proletariërs aller landen, verenigt U!</i>	Adres administratie Trouwingsstraat 811 Postgite 168797 ten name van Uitgeverij „De Vism“ — Amsterdam
--	---	---

Mislukte doorbraak

De verkiezingen voor de Tweede Kamer op 17 Mei hebben geen grote verrassing gebracht. Wel had de Partij van den Arbeid 35 à 40 zetels verwacht en moet zij nu genoegen nemen met 29, de R.K. Volkspartij heeft, als men naar het aantal zetels kijkt, nog iets gewonnen (van 31 zetels in 1937 op 32 in 1946).

Al met al valt te constateren, dat het kiezerscorps in Nederland conservatief is ingesteld. De meeste oude partijen zijn, sommigen met een veranderde naam, in zagenoog dezelfde verhoudingen teruggekeerd. De poging door de Partij van den Arbeid gedaan, om voor haar planpolitiek de kiezers van links tot rechts warm te maken, heeft gefaald. Zo zou dan, zover het op de verkiezingen en de samenstelling van het parlement aankomt, alles bij het oude blijven. Gemarchandeerd en ge-ruip tussen de partijen en in het parlement, gesjacher om ministerzetels en andere staatsbaantjes, het gewone gedoe, het is er en het blijft er. Een bewijs te meer, dat Spartacus gelijk had met te zeggen, dat door het in de stembus gooien van een gemerkt briefje, eens in de vier jaar, geen verandering in de maatschappelijke verhoudingen te bereiken is. Daarvoor zijn andere dingen en is andere activiteit nodig.

Maar hoe vastgeroest in hun oude opvattingen ook de Nederlandse kiezers blijven te zijn en hoe vanzelfsprekend daarop nu jarenlang het politieke gesjacher volgt, de staat zelf, om welks ambten gesjacherd wordt, staat voor geheel nieuwe taken.

De zogenaamde wederopbouw, dat is het weer op gang brengen van het kapitalistische bedrijfsleven, moet door de staat er hand genomen worden. Geen afzonderlijke ondernemer, hoe groot ook, heeft daarvoor de middelen. Ontzaglijke kapitaalsommen zijn daarvoor nodig. Ze moeten voor den dag worden gehaald uit 't oude kapitaalbezit in het land zelf en uit de beleggingen in het buitenland. Er kan geen sprake van zijn, dat het particuliere kapitaal deze taak zelf ter hand kan nemen, want de „opbouw“ is geen zaak, die meteen winst oplevert. Het is een ondernemen op de lange duur, waarvoor alleen de staat de rente van het kapitaal kan

garanderen. Slechts een klein gedeelte van het benodigde kapitaal kan uit Nederland zelf komen, aan een opbouw is alleen te denken als het Engelse en Amerikaanse kapitaal miljarden aan credieten ter beschikking stelt. En weer is het de staat aan wien alleen het kapitaal ter beschikking wordt gesteld. Hij alleen is de ontvanger, en hij alleen kan de rente garanderen voor dit kapitaal. Daarvoor wordt de Nederlandse staat in een vergaande afhankelijkheid van deze grote landen geplaatst, waarbij nog niet eens gedacht is aan de afhankelijkheid van Nederland in verband met de machtspolitiek van deze grote landen.

Als gevolg van dit alles is de taak, die de Nederlandse regering vervullen moet, van te voren vastgelegd. Elke regering, door welke partij ook gevormd, moet ervoor zorgen, dat het kapitaal uit Nederland zelf ter beschikking van de staat gesteld wordt en moet de controle blijven houden over alles wat zij aan het bedrijfsleven ter beschikking stelt. Een regering, die deze taak niet vervult is een onmogelijkheid, zij wordt en door de bezittende klasse van Nederland zelf, en door het buitenlandse kapitaal tot de orde geroepen.

Wij zijn dan ook van mening, dat de nieuwe regering hierin geen verandering kan brengen. De politiek in het teken van de geleide economie vindt voortgang, omdat het niet anders kan. Met het zelfstandig optreden van het particuliere kapitaal is het voorgoed uit. De „Partij van de Vrijheid“, die daarvoor propaganda maakte, vecht op een verloren terrein. De staat wordt de koepelorganisatie van alle kapitaalbezit, zonder welke geen enkel kapitalistisch bedrijf nog kan bestaan. De Partij van den Arbeid, die tot daaraan toe feitelijk de regeringspolitiek bepaalde, heeft zich in haar beleid door dat inzicht

laten leiden. Zij wilde niet noodgedwongen van stap tot stap in deze richting gedreven worden, maar volgens een van te voren vastgesteld plan te werk gaan. Hiervan is tot nog toe niet veel terecht gekomen.

De weerstand van de bezittende klasse in Nederland groeide van dag tot dag, wat ook tot uiting kwam bij de beoordeling van het wetsontwerp over de „bedrijfschappen“. Men verzette er zich tegen, dat de staat de zeggingschap over het bedrijfsleven zou krijgen, zelfs de leiders der erkende vakverenigingen bleken zodanig met de ondernemersorganisaties vergroeid te zijn, dat zij als onderdeel van de „Stichting van den Arbeid“, samen met de bezittende klasse, zich tegen het voornemen van de regering Schermerhorn plaatsten.

De verkiezingen zouden het oordeel van de Nederlandse bevolking brengen. Het zou worden uitgemaakt, of de regering met de planpolitiek haar gang kon gaan, of dat de conservatieve politiek van zoveel mogelijk behoud der oude bezitverhoudingen, de boventoon moest hebben. De uitslag der verkiezingen is niet twijfelachtig. De Partij van den Arbeid heeft geen „doorbraak“ teweeg kunnen brengen, de bevolking van Nederland bleek conservatief, ze houdt vast aan haar oude partijen en met deze aan de oude verhoudingen. De grote meerderheid blijft in het gevolg van haar eigen bezittende klasse en deze heeft zich uitgesproken tegen de planpolitiek van de Partij van den Arbeid. Men staat nu voor de moeilijkheid, dat men de oude bezitverhoudingen zoveel mogelijk wil handhaven en toch gedwongen is deze van geval tot geval te doorbreken. Het wordt een halfslachtige politiek, die van te voren reeds tot mislukking gedoemd is. Het moet nog worden afgewacht of de grote kapitaalsmachten van het Westen bereid zullen zijn hieraan hun steun te geven.

Wat de te voeren politiek ten opzichte van Indonesië betreft, is wel zeker, dat Engeland en Amerika geen genoegen zullen nemen met het herstellen van de oude verhoudingen. Immers, het handhaven van de oude koloniale politiek betekent oorlog in Indonesië en dat zal voornamelijk Engeland weten te beletten. Er gaan stemmen op bij de Partij van den Arbeid,

UIT DE INHOUD:

Mislukte doorbraak
Uit de Mijntrekk
Het erfrecht in Ruiland
Nationalisme en
Vaderlandsliefde
Indonesië werkend en strijdend

om niet met de R.K. Volkspartij samen de regering te vormen, maar in de oppositie te gaan. Men wil de verantwoording voor de te verwachten halfslachtige politiek niet dragen, want de C.P. zou er alleen maar door winnen.

Ook in dit opzicht is er gaan doorbraak. Men wil wel onderhandelen met de R.K. Volkspartij over een gezamenlijke regering, maar men vreest, dat het oude kiezerscorps zal overlopen naar de C.P. Men is niet afkerig om te marchanderen en zou zelfs een reactionaire politiek mee willen maken, om maar in de regering te blijven, als er niet de concurrentie van de C.P. was. Het is het oude gedoe, geen nieuw gezichtspunt wordt er in geopend. Er is geen perspectief in de parlementaire politiek in Nederland. Zelfs als een nog veel groter aantal kiezers op de C.P.N. zou stemmen (10 % van alle stemmen viel op de C.P.), zou dat geen verandering in de bestaande verhoudingen brengen. Zij zou in de grond van de zaak niets anders kunnen doen, dan wat de andere partijen ook doen. Bovendien kan de C.P.N. op de grondslagen van het parlement nog om andere reden geen rol spelen. Zij is verbonden met Moskou, en dit sluit een samengaan met de Partij van den Arbeid, wier politiek op Engeland en Amerika is ingesteld, al bij voorbaat uit. Met de C.P.N. in de regering zou Nederland zich in het Russische front inschakelen en dat is bij de bestaande machtsverhoudingen in de wereld een onmogelijkheid. De wereld is verdeeld in twee fronten, die een strijd voeren om de wereldheerschappij; aan welke zijde zich Nederland zal stellen, wordt niet beslist door welke verkiezingen ook. De machtsmiddelen der grote machten zullen uitmaken of de C.P.N. nog eens haar kans krijgt.

Van het derde front, dat gevormd wordt door de revolutionaire massa-acties der onderdrukte klassen, is nog niet veel te zien. Maar als deze acties de arbeidersklasse tot macht brengen, heeft het parlement en ook de C.P.N. haar rol uitgespeeld.

De vraag doet zich voor, of door de nieuwe regering ook een andere politiek tegenover de arbeiders zal worden gevoerd. En ook hier is niet in te zien, dat er verandering van koers kan komen. Trouwens, geen enkele der partijen, die aan de verkiezingen hebben deelgenomen, had bezwaar tegen de regeringspolitiek, die er op toeziet, dat de lonen niet boven de grens komen, die zij heeft vastgesteld. De loonstop en het systeem van de erkende vakverenigingen, die als semie-overheidsorganen toezicht moeten houden op de naleving van de loonstop door de regering, wordt door alle partijen met instemming begroet. Zelfs de C.P.N. is in principe niet tegen dit systeem. Zij zit alleen met het moeilijke geval, dat de E.V.C. — de vakvereniging, die zij beheerst — nog niet tot de erkende vakverenigingen behoort. Zij beheerst bovendien de E.V.C. niet zodanig, dat de er in georganiseerde arbeiders volledig in haar macht zijn. Er

is bij de arbeiders in de E.V.C. strijdgeest, gebruiken de E.V.C.-organisatie om strijd te voeren tegen het kapitaal en uiteindelijk tegen de regering. De C.P.N. zal zich er niet tegen keren, zolang ze geen politieke verantwoordelijkheid te dragen heeft. Zodra ze deel mag hebben aan de functies in het heersende staatsapparaat, zij het ook maar als erkende vakvereniging, zal ze evenals de Franse C.P. geen ogenblik aarzelen, de strijd der arbeiders te helpen breken.

Het zijn de door de E.V.C. geleide stakingen der zeelieden en havenarbeiders geweest, die de nu afgetreden ministerpresident nog 5 minuten voor twaalf gelegenheid hebben gegeven om duidelijk te maken, welke politiek in de toekomst tegen de arbeiders zal worden gevoerd. Hij stelde aan de stakende arbeiders een ultimatum het werk te hervatten, of anders

Uit de Mijnstreek

Evenals elders in het land heerst er in Zuid Limburg onder de arbeiders een gedrukte en van wantrouwen getuigende stemming. De mijnwerkers nemen bijna overal een dreigende, afwachende houding aan in verband met de beloften, die hun al jarenlang, doch in het bijzonder in de eerste dagen na de bevrijding zijn gedaan. Er behoeft ook daar slechts een kleine vonk in het krui te vallen om de uitbarsting tot werkelijkheid te maken.

Er werd trouwens al eerder gestaakt. Het treffen van een pensioenregeling is op het ogenblik wel de voornaamste eis. De koempels willen nu eindelijk een oplossing in deze kwestie. Jaar in jaar uit heeft de afgebeulde en afgeleefde mijnwerker zijn heil kunnen zoeken in woonwagencampen en dergelijken. Wanneer zijn krachten voor de mijn waren afgenomen, als hij door het bijzondere en zware werk in de mijnen en door het zenuwslappende jakersysteem tot een wrak was geworden, dan kon het overschot op de mestvaalt van het kapitalisme.

De mijnwerkers hebben door hun eigen eensgezind verzet onder de Duitse bezetting begrip gekregen van de arbeidersmacht. Nu staan zij er op, dat al de beloften, tijdens de bevrijding gegeven door de democratische vrienden, beloften van „Sociale zekerheid van de wieg tot aan het graf“, ook zullen worden nagekomen. Alle grieven der arbeiders, grieven, die hen het bloed doen koken, gooien zij de mijndirecties voor de voeten en plaatsen de laatste roep voor het alternatief: toegeven of de kolonproductie ligt stil.

En ziedaar het resultaat: er komt een pensioenregeling. Het is haast te mooi om waar te zijn. De mijnwerker zal niet meer met drie gulden in de week na jaren trouwe arbeid met versleten lichaam de boer opgestuurd worden, om de rest vendende met schoenveters er bij te verdienen.

zullen alle machtsmiddelen van de staat worden gebruikt om de strijd der arbeiders te breken. Deze koers tegen de arbeiders wordt door de nieuwe regering zeker niet verzwakt, integendeel, ze zal deze koers met kracht voortzetten. Verwacht kan worden een scherp optreden van de staatsmacht tegen die arbeiders, die zich niet willen neerleggen bij arbeidsverhoudingen, die hun tot paupers maken. Het stakingsverbod, in de praktijk van Schermerhorn reeds ingevoerd, kan men als eerste daad van de nieuwe regering verwachten.

En zo zal het ook gaan op elk ander gebied van het maatschappelijk leven, waar het er om gaat de werkende bevolking er onder te houden. De koers is openlijk en zonder schroom reactionair. Hij zal er toe bijdragen om het ware gezicht van deze maatschappij duidelijk te maken.

De bonden, de regering en de mijndirecties zouden het pensioeneringsvraagstuk hebben opgelost. Maar ondanks deze berichten wantrouwen de mijnwerkers de zaak niet. Zij kennen uit het verleden het onderhandelen tussen die instanties, het optreden van de erkende bonden, die reeds zo vaak en zo triestelijk gaven grip te hebben voor de moeilijkheden, die het mijnbouwkapitaal doormaakte. Ja, wantrouwend werd het oog gericht op de leiders der eenheidsorganisatie: „De Bond van Werkers in het Mijnbedrijf“. Wantrouwen, in de onderhandelingen van die leiders, omdat zij eerst de arbeiders tot kalme hadden gemaakt. Wantrouwen in het zenden van telegrammen aan de minister door de leiders van de goedmoedige Eenheidsorganisatie, de productie opvoer-maniakken.

En dit wantrouwen is volkomen gerechtvaardigd. Gerechtigd, want dank aan dit overleg wachten de koempels nu meer dan een jaar op de toegezegde pensioenregeling. In dien tijd gingen vele mijnwerkers met pensioen, maar zonder vastgestelde pensioenregeling.

Deze koempels hebben, toen zij door opzichters en ambtenaren in dienst van de bezetting werden opgejaagd, hun laatste krachten voor de productie moeten geven. Deze ambtenaren blazen nu zo hoog van de toren, terwijl ze gedurende de bezetting al het mogelijke hebben gedaan om hun positie te behouden, door de uitbuiting zo ver mogelijk op te voeren. Nu moeten de mijnwerkers weer wachten op hun pensioenrecht, zoals anderen vroeger al zo lang hebben moeten wachten.

Het is deze voor hen „brandende kwestie“ waarmee zich het congres van de Bond van Werkers in het Mijnbedrijf op Zondag 28 April j.l. voornamelijk heeft beziggehouden. In de mijnwerkers leeft immers de wil tot verzet en de eventuele aansluiting bij de E.V.C., het andere onderwer-

van het Congres, zal die verzetsgeest zeker niet bevorderen.

Alleen voor het C.P.N. element, dat natuurlijk ook hier voor de verkiezingen van 17 Mei op het pad was, is het vraagstuk van de aansluiting bij de E.V.C. die als centrale steeds meer de rechten der aangesloten arbeiders aan zich trekt, van grote betekenis. Maar de mijnwerkers wilden de strijd en wie daartoe de stoot zou geven, leek hun vooralsnog van weinig betekenis.

Zij brachten op hun congres tot uitdrukking, dat zij het gedraai en gepaai zat waren en dat het nu tijd werd om, wanneer de regering hun met de pensioen kwestie liet zitten, de regering met de kolenvoorziening te laten zitten.

In ieder geval zat het H.B. van de Bond danig met de handen in het haar. Zo had zij het nimmer bedoeld. De eenheidsbond immers is een bonafide vakorganisatie.

Toch was het ook moeilijk de strijdgeest af te leiden. Maar ziedaar, de Engel Gabriël verscheen in de vorm van Berend Blokzijl, toen C.P.N.-candidaat voor de Tweede Kamer en zowaar, hij wist de situatie voor het H.B. te redden.

Hij vond het toverwoord om de mijnwerkers voorlopig te doen afzien van hun directe eis: pensioenregeling. Hij bereikte een intomen van de verzetswil tot 16 Mei,

aardige datum in verband met de verkiezingen, omdat minister Schermerhorn zou beloofd hebben, op of voor die datum de zaak te regelen.

Intmiddels heeft zich een andere kwestie voorgedaan, waaruit blijkt, dat het vertrouwen dat Blokzijl den minister heeft geschonken voor de mijnwerkers funest is. Want op de mijnen Laura en Julia wordt gestaakt, omdat een opzichte, waarvan de mijnwerkers menen te weten, dat hij collobereerde (zij menen dat van diverse ambtenaren te weten) door de revisie-commissie zuiver is bevonden. De mijnwerkers gaan naar de mijn en als het sein van beginnen wordt gegeven, gaan ze weer naar huis. Nu kunnen we lezen in het „Limburgse Dagblad“ van 8-5-46: „Regering nam beslissing inzake Mijnwerkerspensioenen“ en verder „Maar zal deze beslissing eerst bekend maken na opheffing van de staking op de Laura en Julia.“

Het is ons bij het schrijven van dit artikel nog niet bekend, of Berend Blokzijl daarin aanleiding heeft gezien voor 17 Mei nog eens naar de mijnstreek is gegaan om zich op het laatste moment nog van de stemmen der mijnwerkers te verzekeren. Maar dezen wachten nog steeds op de pensioenregeling en het wantrouwen groeit.

Churchill deelt in onze armoede

In bevrijd Europa heerst nog steeds hongersnood. 125 miljoen mensen moeten leven van minder dan 2000 calorieën per dag. In Brits-Indië zullen volgens officiële berichten enige miljoenen mensen de hongerdood moeten sterven. In Nederland is weliswaar geen directe honger, maar toch krijgt een zeer groot deel van de bevolking, met name de arbeiders, zeker niet wat het nodig heeft.

De voorziening met boter en suiker is absoluut onvoldoende. In de zwarte handel is voldoende boter en suiker te krijgen, maar daar zijn de lonen van de arbeiders niet op berekend. Volgens de Regerings-voorlichtingsdienst dient de zwarte handel bestreden te worden, men noemt haar het gif van de huidige samenleving. Toch schijnt dit gif de heren zelf heel goed te smaken en daar komen ze openlijk voor uit. We lezen n.l. in „Het Parool“, dat de ontzaglijke nougat-taart van Churchill, die zo ongeveer een halve huiskamer besloeg, nog zeer smakelijk was.

Dit geschenk is een blamage voor de Leidse Universiteit en voor de Regering, voor de arbeiders en voor de gehele „bevrijde“ hongerende wereld is het een haan!

Het is een uiting van de mentaliteit van de brute bezitters, die zich misselijk eten aan datgene, wat de uitgebuiten ontberen. Dat zij er zo openlijk voor uitkomen, is het bewijs, dat zij zich volkomen zeker voelen van hun macht over de niet-bezitters, dat zij het natuurlijk vinden, dat zij datgene kunnen verkwisten, waar de hon-

gerende bevolking zo'n dringende behoefte aan heeft. Ze pochen erop, dat de geschenken voor den Groten Oorlogsleider meer dan drie ton wegen. Zij gaan er prat op, dat ze een heel vliegtuig nodig hadden, alleen om de geschenken te vervoeren. En de Grote Leider accepteert deze offerande als iets natuurlijks en vanzelfsprekends.

In „des Keizers Koelies“ van Plivier, lezen we, hoe, in het vierde oorlogsjaar de officieren van de Duitse vloot zich tegoed doen aan u. gebrede maaltijden met vlees en champagne, terwijl op hetzelfde schip de matrozen hun honger moeten stillen met oorlogsbrood en dito marmelade. De geuren van het gebraden vlees doortrekken het hele schip, de kok draagt het openlijk van de keuken naar het officiersverblijf, de matrozen moeten de vuile boel opredderen van de dronken officieren. Tot de matrozen een keer de kok het gebraden afnemen en het zelf opeten, tot ze het verdommen het uitbraaksel van de heren op te ruimen.

Zoals de schranspartijen van de officieren temidden van de grootste hongersnood, een symbool waren voor hun machtswelust, zo is ook de nougat-taart van Churchill een symbool.

We kunnen het echter ook opvatten als een signaal. De bezittende klasse heeft door dit gebaar haar signaal op „veilig“ gezet. Voor de „bevrijde“ hongerende wereld betekent het echter: „weest op uw hoede“.

De Antwerpse dokken solidair

Min. President Schermerhorn heeft een goede beurt gemaakt. Hij, die meerdere malen verklaard heeft, dat hij buiten de partijen staat, dat het arbeidersbelang bij hem even veilig is als het kapitaalsbelang, dat we allen gezamenlijk zonder onderscheid des persoons mede een deel van de lasten der achter ons liggende jaren zouden hebben te dragen, deze zelfde Schermerhorn heeft aan de vooravond van de verkiezing een imitatie ten beste gegeven van den sterken man, die ook wel in staat en bereid is om met andere middelen te regeren en de „wederopbouw“ te beschermen. Met zijn dreigende radiorede, inzet van militairen en met alle middelen een einde maken aan de staking, koos hij wel degelijk partij en wel de partij van het reactionaire havenkapitaal tegenover de arbeiders, die hij zegt te willen vertegenwoordigen.

Hoe steekt daartegen af de houding van de Antwerpse havenarbeiders. Die tonen zich metterdaad solidair. Het begon Vrijdag 10 Mei, toen de bemanning van het Nederlandse s.s. „Van der Capelle“ het schip verliet waardoor het laden en lossen van het schip onmogelijk werd gemaakt. De Antwerpse havenarbeiders gaven toen direct te kennen, dat ook zij niet langer bereid waren mede te werken aan het laden en lossen van Nederlandse schepen. Inderdaad werd Zaterdag wel aan boord van de andere schepen gewerkt, doch op de zeven in de haven liggende Nederlandse schepen werd geen slag gedaan. Zelfs op die Nederlandse schepen, die een lading Belgische exportgoederen in zou nemen, werd niet gewerkt. Het beeld in de Belgische haven is bijna gelijk aan het beeld hier. Ook daar nemen de christelijke en moderne syndikaten een afwijzend standpunt tegenover de staking in en pogen de arbeiders tot onderkruierswerk over te halen. Ook Camille Huysmans, de Antwerpse sociaal-democratische burgemeester, heeft de arbeiders aangespoord op de Nederlandse schepen het werk te hervatten, doch tot op heden zonder resultaat.

Zou dit misschien één der redenen zijn, waarom onze minister president op zijn achterste benen is gaan staan?

Amsterdamsche Droogdok Mij. solidair

1200 man in staking gegaan wegens besmet werk

Het erfrecht in Rusland

Het is een onmiskenbaar feit, dat de houding van Rusland bij de behandeling van de na-oorlogse problemen in arbeiderskringen teleurstellend heeft gewerkt. De revolutionaire verwachtingen, die veelal werden gekoesterd, zijn niet vervuld. Zo verklaarde een lezer ons, dat hij stellig had verwacht, dat Rusland na de oorlog in de Europese landen als werkelijke bevrijder zou optreden. Hij verwachtte, dat de Russen zouden zeggen: fabrieken en bodem horen aan de arbeiders en boeren, de kapitalisten moeten verdreven worden en de productiemiddelen moeten in gemeenschapsbezit overgaan.

We zien echter niets van dien aard. Integendeel: de Russen voeren een scherpe strijd met de Westerse machten om de verdeling van de buit. De door de Russen bezette landen zijn veroverd gebied en over de landen, waar de Russen geen bezetting hebben, zoals Italië, onderhandelen ze met hun „bondgenoten“, wat en hoeveel ze als oorlogsbuit kunnen wegslepen. Kortom: de Russen gedragen zich op dat punt volkomen hetzelfde als de door hen gesmade „imperialistische rovers“ en de geheime diplomatie van de bezittende klasse.

Wie nuchter de feiten op zich laat inwerken, kan tot geen andere conclusie komen, dan dat Rusland tot heel wat anders geworden is, dan vroeger algemeen werd aangenomen. Er heeft zich in de loop van de jaren een nieuwe uitbuitende klasse gevormd, die handelt zoals iedere bezittende klasse. Ze buit de massa der bevolking ten eigen bate uit en streeft er naar, haar macht over de maatschappelijke productie steeds verder uit te breiden. Dat deze klasse dikwijls niet als nieuwe uitbuitende macht wordt herkend, spruit uit twee gronden voort. Ten eerste werken de oude tradities van het vroegere revolutionaire Rusland nog na. Men wil in het tegenwoordige Rusland nog steeds het oude zien, omdat men niet graag hoopvolle verwachtingen opgeeft. Ten tweede wordt de blik versluierd, doordat deze nieuwe uitbuitende klasse haar macht niet bevestigd heeft in de vorm van het privaatsbezit aan productiemiddelen, zoals we dat in andere kapitalistische landen kennen. Deze nieuwe klasse wordt gevormd door de beheerders van de staat en van het maatschappelijk leven. Evenals de kapitalisten van het private kapitalisme beschikken zij over de voortgebrachte maatschappelijke rijkdom. En evenals deze gebruiken ze dit ten dele voor persoonlijk verbruik en vergroting van hun rijkdom en voor een ander deel vergroten ze het productievermogen er mee. Zoals de macht en het aanzien van de private kapitalisten groeit naarmate ze meer productiemiddelen beheersen, zo is dat ook voor de nieuwe klasse van beheerders het geval.

Er wordt door velen nog steeds aan getwijfeld, of de beheerders de productie

tot persoonlijke verrijking en tot vergroting van eigen macht aanwenden. Deze mogen dan ernstig denken over de betekenis van de veranderingen in het ERFRECHT BIJ OVERLIJDEN, die door de beheerders van staat en maatschappij sinds de Octoberrevolutie zijn doorgevoerd. Laat ons er een kort overzicht van geven:

Het decreet van 1 Mei 1918 bepaalde: „Het erfrecht bij de wet of door testament is hiermee opgeheven.“

Nu was dat makkelijker gezegd dan gedaan. Want dikwijls bleven minderjarige kinderen achter, of ouden van dagen, die niet meer voor de arbeid geschikt waren, terwijl er nog geen sociale wetten bestonden, om de levenspositie van hen te verzekeren. Zodoende werden uitzonderingen toegelaten, die van geval tot geval beoordeeld werden. Daarbij werd als regel genomen, dat in zulke gevallen alleen arbeidsgeschiedten of minderjarigen konden erven. De erfenis mocht echter in geen geval de waarde van 10.000 goudroebel aan geld, meubilair, vee, inventaris enz., overschrijden. Wie konden nu erven? Erfgerechtigd waren alleen kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen, de overlevende echtgenoot of echtgenote, en verder tot de arbeid ongeschikten van het gezin. Wie van erfeling normaalwijze waren uitgesloten, waren dus

alle „vreemden“, evenals broers en zusters, ooms, tantes en verdere verwanten. Waren er geen erfgenamen in de zin van de wet, dan verviel het bezit aan de staat.

Het decreet van 22 Mei 1922 haalde nu een streep door de oude bepaling van 1918 en maakte de hierboven geschetste toestand tot eigenlijke wet. Het bevestigde daarmee alleen, wat reeds tot gebruikelijke praktijk geworden was. Alleen kwam er nu als nieuwe bepaling bij, dat voor bijzondere gevallen de grens van 10.000roebel opgeheven kon worden, doch dan kwam er een belasting tot 50 % op het hierbovenuitgaande bedrag. Het decreet van 1 Maart 1926 verhoogt de grens van erfeling, doordat de huishoudelijke inventaris niet meer in de berekening wordt opgenomen (behalve weeldeartikelen), terwijl ook verzekeringspolissen, auteurs- en patentrechten, spaargelden op de banken, er buiten vallen. Ze mogen dus worden nagelaten, maar vallen dan onder de successierechten (erfenisbelasting). De kring der erfberechtigten blijft echter binnen de vrij nauwe grenzen van vroeger.

Het decreet van 1 April 1935 heft iedere grens voor de nalatenschap op. Sterft iemand zonder testament, dan blijft de kring der erfgenamen als vroeger. Maar als nieuwe bepaling geldt nu, dat bij testament bankrekeningen, staatsleningen, verhandelbare papieren, ook aan niet-wettige erfgenamen nagelaten kunnen worden. Broers en zusters, verdere ver-

wanten en „vreemden“ kunnen in het testament „bedacht“ worden.

Het decreet van 15 Maart 1945 verwijdert de grens van wettelijke erfgenamen. De bepaling van „arbeidsgeschiktheid“ vervalt, zodat nu ook gezonde ouders, broers en zusters wettelijk aanspraak op een deel van de nalatenschap kunnen doen gelden. Bij testament kan „het eigen-dom worden nagelaten aan ieder willekeurig persoon“. Dit echter met de beperking, dat minderjarige kinderen en zij, die niet in eigen onderhoud kunnen voorzien, niet onterfd mogen worden van hun wettelijk deel. Er mag echter ook nagelaten worden „aan regeringsorganisaties en sociale instellingen“, coöperaties en collectieve boerderijen. Hiermee is het erfrecht dus hetzelfde geworden als in alle kapitalistische landen. Ook in Rusland kan men alweer bij z'n geboorte mil-lionair zijn.

De doorvoering van het kapitalistische erfrecht in Maart 1945 opent weer de weg tot de opeenhoping van bezit in weinige handen. Wie geld heeft koopt dingen en mensen. Hij krijgt macht over mensen en goederen. En bij de opeenhoping van rijkdommen gaat het bekende „geld-huwelijk“, zoals we dat in alle kapitalistische landen kennen, weer een rol spelen.

De klasse van beheerders heeft in Rusland dus een hele ontwikkeling doorge-maakt na de revolutie van 1917. Eerst begon ze haar macht samen te ballen, door zich alle zeggingschap over de productie

en de organisatie van het maatschappelijk leven te verzekeren door middel van de staat. Maar de productie was aanvankelijk zeer zwak ontwikkeld. In 1921 om-vatte de hele staatsproductie niet meer dan 300.000 man, doordat in de vooraf-gaande periode van de burgeroorlog vele arbeiders de dood hadden gevonden en anderen naar het platteland getrokken waren, om daar als boer te werken. Voor de beheerders van het maatschappelijke apparaat betekende dit, dat ook voor hen de soep nog wel erg dun was. Het was voor hen nog niet de tijd, zich door mid-del van hun staatsfunctie's te verrijken en we vinden dat uitgedrukt in het toen gel-dende erfrecht: ze hadden nog weinig na te laten.

De werkelijke grote machtsuitbreiding en het verstevigen van de economische posi-tie van de beheerders komt dan met de doorvoering van het 1e vijf-jarenplan in 1927. De industrialisatie wordt met kracht ter hand genomen. Grote fabriekscom-plexen verrijzen en nu eerst wordt op grote schaal een industriële arbeidersklas-se gevormd. De directeuren krijgen aan-deel in de winst van het bedrijf en wor-den daarmee financieel geïnteresseerd bij de exploitatie van het landbouw- en indu-strie-proletariaat. Later wordt dat dan een premie op de overschrijding van de vast-gestelde planproductie.

Uit de verandering, die daarop in de erf-veging volgde, blijkt duidelijk, dat de beheerders er niet aan dachten, de ver-gaarde rijkdommen bij hun dood aan de

„gemeenschap“ na te laten, maar dat ze er „individueel“ over wensten te beschik-ken. Want daardoor kon het een wapen worden in de onderlinge machtsstrijd der beheerders gedurende het leven. Wie na de dood wat weg te geven heeft, geniet daarvan in het leven door macht over mensen en dingen.

Het Russische erfrecht van 1935 was daar-van de uitdrukking. De wezenlijke grond-slagen van het kapitalistische erfrecht waren daarmee bereikt. Als herinnering aan voorbijge tijd van de revolutie van 1917 bleef nog slechts de bepaling, dat broers en zusters geen „wettelijke“ erf-genamen waren, doch alleen bij testament bedacht konden worden.

We hebben echter vooral na 1935 een zeer intensieve propaganda gezien voor het ge-zin, de premie's op het kinderfokken en de medailles, die aan de moeders van grote gezinnen worden uitgereikt. Waar-schijnlijk staat hiermee de laatste wijzi-ging van het erfrecht van 1945 in ver-band, waarbij ook broers en zusters en ouders tot wettelijke erfgenamen worden verklaard. Het is klaarblijkelijk een aan-vulling op de huwelijkswetgeving. Deze verandering in het erfrecht was voor de klasse der beheerders overbodig, want zij konden bij testament toch reeds doen wat ze wilde. Maar de bepaling is wel van be-tekens voor de brede massa der bevol-king, die natuurlijk geen testament maakt. De propaganda voor de „eenheid“ van het gezin als de „oerocel“ der maatschappij, leidde tot de verandering in het erfrecht van 1945, om ook langs deze weg de „ge-meenschap van het gezin“ tot uitdrukking te brengen.

¹⁾ Zie: „American review on the Sowjet-Union“, Febr. '46. „Fourth International“, April '46.

GREPEN uit de Blonnoire Literatuur

Adam Scharrer, „Vaterlandslose Gesellen“

In vervolg op onze vorige fragmenten, vertaalden wij weder enige, uit dit aangrijpende boek van een Duitse arbeider.

„Als gevaarlijke gekken belooeren wij elkaar van ingraving tot ingraving. Het wordt steeds „beter“. Er staat water in, maar men sleept planken aan, legt ze over de gaten van de ingravingen, waarin zich het water verzamelen kan, om het te kunnen uitscheppen. Dat zou alles nog gaan, maar ook 's nachts is er geen rust. De mensen onder ons, die aan de schouderbladen bekend zijn gemaakt, zijn geen zwijnen, zoals wij soldaten. Zij hebben bewoonbare onderkomens, hebben veldbakkerijen voor wittebrood en koeken. Mensen moeten mens-waardig leven, ook in de oorlog. En de oorlog moet niettemin gewonnen worden, daarom wer-ken wij des nachts voor de behoeften van onze officieren en overdag staan we in de loopgraven. Een soldaat kent slechts plichten; geslapen heb-ben die kerels in hun lange leven toch verdomd lang genoeg.“

En evengoed slapen ze in. Velen ontwaken nog niet eens, als de bevelhebber 's avonds, wanneer niet meer of zelden wordt geschoten, door de loopgraven loopt en brult, zo luid, dat de Fran-sen het horen en daarover lachen. Velen slapen zelfs staande in. Ellendige bendel. ... Tegen de voorlaatste wand leunde een kerel als een boom en — sliep. Of hij niets hoorde of niet horen wilde? De bevelhebber brult hem al van verre toe, maar de kerel verroert zich niet, leunt daar, alsof hem dat alles niet aanging. Als de bevelvoerder officier hem met zijn stok — zonder stok is hij niet denkbaar — aanstoot en hem aan zijn soldatenplicht herinneren wil, valt de grote kerel op hem toe. De officier rent als waanzinnig geworden weg en ziet niet eens, dat de slapende soldaat een dode Fransman is, door de manschap-pen 's nachts aangelept, om den dapperen offi-cier de schrik op het lijf te jagen.“

Kameraadschap.

„Sophie is ziek. Ze had een miskraam. Bijna was ze doodgebloed, schreven Anna en Martha. Er was in de nacht geen dokter te vinden. Twee dagen lang heb ik haar dood verwacht, tot een brief van Sophie me verlost. „Alles is weer goed, Hans, wees niet bezorgd! Hoe gaat het met jou?“ Hoe het met mij gaat, Sophie, dat mag ik niet schrijven, ook niet wanneer de censuur van onze meederen niet zo achterdochtig waken zou over landverraders.“

De heren aan het front willen zich hier schijn-baar voor hun levenlang inrichten. Gehele dor-pen worden uitgeplunderd, al het mogelijke aan-gesleept. Officiers-casino's ontstaan, aardige zus-ters ontnemen de etappe het gelijkvormig mannelijke.

Ook de loopgraaf geeft velerlei afwisseling. Voor een Frans geweer krijgt men een mark premie. De arme duivels kruipen des nachts in de weiden rond, onder de lijken. Wat ze den doden Fransen verder nog ontstelen, behoort hun. De affaire ging zo goed, dat je nu nog maar 50 Pfennig krijgt. ...

„Ik had een kameraad?“ Mag wezen, dat velen daarin stroost vinden, om zijn eigen tragedie te bezigen. Ik behoort niet bij deze gelukkigen. Als de granaten over ons gieren, de kapotte zenuwen de aanval verwachten, pitrouilles naar voren kruipen of als een aanval zal worden ge-daan, dan geeft de luitenant 'n cigaret, de boeren-zoon een stuk worst. „Neem kameraad!“ zeggen ze dan. Wat zullen ze er ook mee doen, als de

kogel treft? Het is dan goed 'n kameraad te heb-ben, op wie men zich verlaten kan.

Ze is goedkoop, deze kameraadschap, en eindigt dadelijk als we buiten schot zijn. Dan eten de niets-bezitters, de proletariaten, weer hun droog brood. De luitenant roken hun cigarettens zelf. De boeren en geldlui proberen met hun overvloed alleen klaar te komen.

Wie hun smerige schoenen poetst, hun vuile hemden wast, voor die kan wel 'n brokje over-schieten, maar niet van de „kameraad“, de heer betaalt zijn knecht.

De kameraadschap in de oorlog is de grootste leugen die uitgevonden werd. Ze was nooit een vrijwillige, maar altijd slechts een gemeenschap van doodscandidaten.

En toch heb ik twee goede kameraden verloren. Dat waren de meubelmaker Frans Daimler en de landarbeider Döring. Daimler, Döring en ik waren juist tot het maken van bronnen gecommandeerd. Heel langzaam ging het boren, tweemaal hebben we de zuigzeef door ons drukken in de harde grond kapot ge-maakt. Maar we hebben de tijd. Na vijf en-twintig omdraaiingen zijn we altijd drie centi-meter diep. Zo kan men de dagen rondkomen, wanneer men acht meter diep moet wezen. Hans Daimler, de landweerman, spreekt weinig. Hij denkt voortdurend aan zijn vrouw en kinde-ren in Silezië. In zijn brieven, die hij van huis ontvangt, zijn vaak krantenknipsels, die hij zorg-vuldig leest. Lang heb ik gearzeld voor ik open met hem sprak.

De vrede willen we natuurlijk allemaal, maar hoe, daarover schijnen slechts weinigen na te

denken. Frans werd steeds sceptischer. „De partij schijnt wegen te gran, waartegen men beslist en consequent front maken moet. De zaak met de verdedigingsoorlog is smerig. Er komt geen volksvrede zolang het kapitalisme heerscht“, meent hij. Die paar woorden zijn voldoende, we reiken elkaar de hand.

De landarbeider Döring hielp ons met onze bron-nen. Nog nooit heeft ie voordien wat anders van de hetzers, de vaderlandsloze gezellen ge-hoord, dan dat zij aan de gals behoren. Hij be-greep ook nu niet veel van datgene wat we bespraken, maar hij voelde, dat wij zijn werke-lijke kameraden waren. Hij wist niet goed, hoe hij ons zijn achtung zou bewijzen, hij was de goede onhandige landproletariër. Zo probeerde hij het met ijverige hulpvaardigheid, waar hij ook maar gelegenheid vond.

De Franse artillerie vuurde reeds dagenlang in onze stelling, steeds maar enige schoten, steeds om dezelfde tijd. Plotseling begint ze reeds in de vroege morgen met korte onderbrekingen, met zwaar kaliber te schieten. Alles vluchtte in de onderkomens, ook wij. Terwijl achter de loop-graven en in de achterstelling zwaar vuur uit groot kaliber ligt, wordt de bezetting overrom-peld.

„Er uit, naar voren!“

De achtersten schreeuwen en zijn blij, dat ze er niet door kunnen, en 'n reden hebben om te blijven zitten. Frans tuurt wantrouwend door de deur. Dan haalt hij uit 'n kist, 'n pak, dat hij de vorige dag ontving. In een vierkant kastje zijn met de centerhoor drie gaten geboord; in elk gat is een fles schnaps geperst.

„Drink, Hans“, zegt hij, „eer de anderen hem leegzuipen!“ — „Drink, jongen“, zegt hij dan tot Döring, „drink eer je beroerd wordt!“ ... Helm af voor het gebed! Een groot massen-graf neemt ze op. Moeder, vrouwen, bruiden, broe-ders of zusters, ontvangen het bericht: „voor het vaderland gestorven!“

INFLATIE IN HONGARIJE

Het Financieele Dagblad van 6/5 '45 meldt:

„De Nationale Bank van Hongarije is vo-rige week overgegaan tot de uitgifte van bankbiljetten van 100 miljoen pengö. De Amerikaanse dollar, welke voor de oorlog gelijk stond met vijf pengö, doet thans 220 miljoen pengö.“

In financiële kringen verwacht men, dat de biljetten van 100.000 pengö spoedig zul-len worden ingetrokken, daar de druk-kosten hoger liggen dan de waarde van het biljet.

Hoe snel de prijsstijging in haar werk gaat, kan men nagaan als men weet, dat een ei in September j.l. 60 pengö kostte, in Maart 60.000; begin April 350.000 en eind April 2.400.000.“

We herinneren ons, dat in 1945 een over-eenkomst tussen de regeringen van Hon-garije en Rusland was getroffen, dat beide landen gezamenlijk de Hongaarse produc-tie ter hand zouden nemen. Als gevolg van een protest van Amerika moest Hon-garije deze overeenkomst ongedaan ma-ken. Het is niet onwaarschijnlijk, dat de ineenstorting van de geldcirculatie het antwoord van de Russisch-gezinde Hon-gaarse regering is.

Nationalisme en Vaderlandsliefde

„De arbeiders hebben geen vaderland”. Na deze uitspraak van Marx, gedaan in 1848, is de wereld geteisterd door minstens zes grote oorlogen, waarin telkens weer de „proletariërs aller landen” werden opgeroepen om hun vaderland te verdedigen. Golven van nationalisme zijn door de wereld gegaan en hebben de mensen meegesleept in de vernietiging. Honderd jaar na deze uitspraak van Marx heeft de vaderlandsliefde alle vaderlanden ter wereld tot puinhopen helpen maken. En nog is de les niet getrokken. Het nationalisme is sterker dan ooit en groeit gelijk op met de oorlogsvoorbereiding.

Hebben de arbeiders een vaderland? Wanneer men de propaganda van alle officiële partijen, van anti-revolutionair tot stalinistisch mag geloven is dat werkelijk zo. Een feit is, dat de meeste arbeiders nog onder de invloed van deze propaganda staan en werkelijk denken, dat er voor hen zo iets als een vaderland bestaat.

Het is met die vaderlandsliefde eigenaardig gesteld. Er zijn miljoenen vaderlandslievenden, die nooit de grenspalen van het eigen land zijn gepasseerd en die onmogelijk uit eigen aanschouwing kunnen weten, dat het er in het buitenland anders uitziet dan hier. Ja, tussen deze miljoenen vindt men de mensen, die de nationalistische propaganda het gretigst opzuigen. Nergens vindt men een zo bekrompen en tegelijk fanatiek nationalisme als bij de kleine, ploeterende boer, die zelden zijn land verlaat, behalve om in de dichtstbijzijnde stad ter markt te gaan, of bij het kleine winkeltje, wiens directe belangen en belangstelling niet verder gaan dan het eigen dorp of stadje. In deze kringen vindt men de meest kortzichtige zelfgenomenheid, gepaard aan de koppige vijandschap aan alles wat „vreemd” is, eigenschappen, die nog zeer worden versterkt door de starre leer van het Calvinisme, die de eigen voortreffelijkheid tegenover de minderwaardigheid van alles wat van buiten komt en niet zuiver in de leer is, scherp naar voren haalt.

Maar de eigenlijke grondslag van het nationalisme ligt toch niet daar, bij deze bekrompen zelfverheerlijking van de Calvinistische kleinburger die juist in Nederland zo talrijk is. Want het nationalisme is niet in de eerste plaats lokaal chauvinisme. Het is vooral een machtswapen van de bourgeoisie om haar eigen macht te kunnen organiseren en verdedigen. En al maakt de bezittende klasse gebruik van alle plaatselijke bekrompenheid die er te vinden is, zij gebruikt deze alleen om ze in te schakelen in de algemene doeleinden van haar kapitaalsmacht. Is het nog nodig uiteen te zetten, welke rol het nationalisme in de machtsorganisatie van de bourgeoisie en in de oorlogsvoorbereiding speelt? Wij menen, dat dit duidelijk genoeg is. Ook nu wordt het nationalisme hiervoor gebruikt. Zonder het nationalisme, zonder zijn grondslag, de vaderlandsliefde, geen nationale kapitaalsmacht en geen verdediging en uitbreiding hiervan in de oorlog.

Maar het merkwaardigste is, dat de bourgeoisie, die ten behoeve van haar gehele machtspolitiek dit nationalisme aanwakt en er van gebruik maakt, zich er zelf bij haar praktisch handelen zo weinig aan stoort. De groot-burgelijke cosmopolieten en globetrotters, de internationale diplomaten en leiders van grote concerns verkwanzelen aan de conferentietafels of in het bankiershuis gehele naties aan de meestbedende, de „eigen” natie niet uitgezonderd, wanneer ze daar belang in zien. Terwijl de vorst het symbool van de natie heet te zijn, genieten vorstelijke personen het voorrecht van nationaliteit te kunnen verwisselen zonder zelfs de voor normale stervelingen noodzakelijke wachttijd van vijf jaren in acht te moeten nemen en worden daar opnieuw het symbool van de „nieuwe” natie, waarvan ze op het moment van hun plechtige installering alle voortreffelijke eigenschappen in zich op-

nemen, terwijl ze alle zo zeer verachte kenmerken van hun vroegere afkomst op hetzelfde moment verliezen. Dit neemt niet weg, dat de nationale organisatie één van de machtigste wapenen is van de bourgeoisie. Feitelijk gaat het hierbij minder om de „natie”, of het „vaderland”, dan wel om de staat. De staatsorganisatie met zijn regerend en ambtelijk apparaat, zijn leger- en politiemacht is voor het kapitaal steeds een onontbeerlijke steun geweest en thans wordt hij meer en meer het kernpunt van zijn machtsuitoefening. Het is deze staatsmacht, die door het kapitaal wordt georganiseerd en in wiens dienst ook het nationalisme komt te staan.

„Vaderlandsliefde”, in de zin waarin deze ons op school wordt geleerd, is de bourgeoisie volkomen vreemd. Of beter gezegd, de „Vaderlandsliefde” van de bourgeoisie heeft zijn grenzen, waar dit „vaderland” ophoudt uitbuitingsobject te zijn. Wanneer de positie van de heersende klassen door revolutie of door oorlog wordt bedreigd, dan zal zij eerder het gehele „vaderland” in puin veranderen, dan afstand te doen van haar macht. De „vaderlandsliefde” van de bourgeoisie is de liefde van de vos voor de ganzen.

In de tegenwoordige ontwikkelingsfase van het kapitalisme komt de bourgeoisie steeds vaker voor de noodzaak te staan haar eigen macht ten koste van het „vaderland” te verdedigen. Langzamerhand zijn we geraakt in de toestand van voortdurende oorlog. Ook wanneer af en toe de wapenen rusten, dan gebeurt dit slechts, om de nieuwe strijd des te beter te kunnen voorbereiden. En bij deze strijd voegt zich de strijd tegen het revolutionaire proletariaat. Zoals Franco dreigde, Spanje liever in een puinhoop te veranderen dan het aan de „roden” over te laten, zo zien we reeds in Nederland in het klein dezelfde tendens, ten aanzien van de stakingen, waar de bourgeoisie liever zware economische

schade aan zichzelf en aan het „vaderland” toebrengt, dan het stakingsrecht van de arbeiders te erkennen en daarmee een deel van de eigen macht prijs te geven.

De verdediging van het „vaderland”, zoals de bourgeoisie die voert, is de verdediging van haar uitbuitingssysteem. En de reformistische arbeidersbeweging, (waarvan de stalinistische partijen deel uitmaken), die deze vaderlandsverdediging ondersteunt, helpt daarmee de uitbuiting in stand te houden. Ze trekt daarmee trouwens alleen maar de konsekwenties uit haar gehele politiek, die is gericht op de georganiseerde samenwerking met de bezittende klasse en niet op de revolutionaire strijd.

Zolang het grootste deel der arbeiders zich door deze reformistische beweging op sleepstapen laat nemen, blijven ze ook in nationalistisch vaarwater. Dit nationalisme is in de achter ons liggende jaren van Duitse bezetting natuurlijk nog ontzaglijk versterkt. Aan de andere kant is de arbeidersklasse machteloos in haar verzet tegen de bourgeoisie, zolang haar acties zich niet buiten de grenzen uitbreiden. Daardoor komt noodgedwongen het proletariaat toch telkens weer tot bredere eenheid, over de grenzen heen, zoals nu ook weer, bij de havenstaking, nu de havenarbeiders van Antwerpen, tegen het advies van hun bond in, geweigerd hebben de uit Rotterdam doorgestuurde schepen te lossen.

Het nationalisme is het krachtigste geestelijke oorlogswapen van de bourgeoisie. Het is de wegereider tot de nieuwe mensenslaching en de algehele ondergang. Hiertegenover stelt het proletariaat zijn eigen acties, die zich slechts kunnen ontwikkelen in onderlinge en internationale verbondenheid. In deze acties wordt het Derde Front, het klassfront gesmeed, dat dwars over alle nationale grenzen heenloopt en de arbeiders van de gehele wereld verbindt in de strijd tegen de bourgeoisie. Tegenover het nationalisme van de bezittende klasse kan slechts één antwoord worden gegeven:

PROLETARIËRS ALLER LANDEN,
VERENIGT U!

Van onze lezers

De strijd der wereldmachten.

Een lezeres schrijft ons: Mag ik u de volgende vragen stellen naar aanleiding van het artikel „Teleurstelling en strijd” in „Spartacus” van 4 Mei.

1e. Is de bedreiging van de Engels-Amerikaanse macht door de „Russische” burokratie met haar aanspraken op steunpunten in de Middellandse Zee en haar invloed in Perzië aan de Spartacisten onwelgevallig? En wel in zodanige mate, dat zij als No. 1 wordt genoemd bij de „teleurstellingen” na de Bevrijding?

2e. Moet ik dan uit bovenstaande begripen, dat u liever omgekeerd, de macht van de Sowjet-Unie bedreigd ziet door de Engels-Amerikaanse macht in die delen?

Antwoord: Wat punt 2 betreft, kunnen we kort zeggen, dat we geen voorkeur hebben voor één van de uitbuitende machten. Ze zijn beide drijvende krachten tot een nieuw gewapend conflict, waarbij de bevolking der aarde het kind van de rekening zijn.

Omtrent punt 1 willen we opmerken, dat het teleurstellende vooral hierin zit, dat de Russen zich klaarblijkelijk van precies dezelfde methoden bedienen als de bezittende klasse der wereld. Het is de geheime diplomatie, die niet anders dan de onderlinge zwendel der grootmachten is, en het is de politiek van militaire verdragen en de politiek van veroveringen, zoals we die in Oost-Europa zien toegepast. Er is een

tijd geweest, dat de Russen zich van andere middelen bedienden. Dat was, toen ze over de radio de arbeiders, boeren en soldaten opriepen, zichzelf te bevrijden door de bezittende klasse te verjagen en zich zelf van het maatschappelijk beheer meester te maken. Die tijd is lang voorbij. Nu is de Russische staatsburokratie een gelijkwaardige tegenspeler geworden van de andere uitbuitende machten. Daarom aanvaardt ze de methode van overeenkomsten met Churchill, met Roosevelt, met Hitler, daarom doet ze ook mee aan de zwendel van de Bond der Verenigde Volken enz. De arbeidersklasse is voor haar geen revolutionaire factor meer. Omdat de Russische burokratie tot de methode van samenwerking met de bezittende klasse der wereld is overgegaan, omdat ze zelf tot die uitbuitende machten is gaan behoren, moeten ook de Stalinistische partijen in alle landen der wereld een „nationale” politiek voeren. De Stalinistische partijen voeren geen propaganda, opdat de arbeiders, boeren en soldaten hun eigen bezittende klasse ten val zullen brengen, maar ze trachten, zoveel mogelijk ministerzetels te verwerven.

De Russische aanspraken op steunpunten in de Middellandse Zee en de pogingen om zich in Perzië te nestelen zijn ons daarom even „onwelgevallig”, om met onze lezers te spreken, als het bezetten van militaire steunpunten over de hele aarde door Amerika. Ze zijn beide uitingen van hetzelfde: n.l. over anderen te willen heersen, om ze onder de macht van hun uitbuiting te brengen. Daarom zijn ook de methoden gelijk.

De Arbeiderklasse in Indonesië

In de nationalistische beweging van vóór de Japanse bezetting waren geen partijen, die zich ten doel stelden, uitsluitend arbeiders te organiseren. In het algemeen waren in de verschillende politieke partijen zowel intellectuelen, arbeiders als boeren georganiseerd. Wel traden ettelijke malen fabrieksarbeiders en spoorwegmannen in staking (hoewel zij niet groot in aantal waren), maar nooit waren zij tot bijzondere partijvorming gekomen en nooit hadden zij hun bijzondere arbeiders-eisen in een politiek program geformuleerd. Wel had de nationalistische beweging, die in verschillende stromingen uiteenviel, zich met arbeidersvraagstukken bezig gehouden, maar van een uitgesproken arbeiderspolitiek, gevoerd door arbeiderspartijen was geen sprake.

Onder de koloniale druk, waaronder men leefde, was dit niet te verwachten. Voorop ging de algemene strijd tegen de blanke uitbuiters, waarin intellectueel, boer en arbeider schouder aan schouder stonden. De tegenstellingen op sociaal gebied werden daardoor op de achtergrond gedrongen.

Toen echter na de Japanse capitulatie de zwaarste druk wegviel, kwamen de tegenstellingen direct naar voren. Hun karakter is in maatschappelijk opzicht wel hetzelfde als in de hoog-ontwikkelde kapitalistische landen, maar dit wil nog niet zeggen, dat dit ook als zodanig door de Indonesische arbeiders wordt gevoeld. Een zeer oppervlakkige vergelijking laat ons al direct zien, dat de ontwikkeling van de techniek in Indonesië verre ten achter staat bij die in de andere kapitalistische landen, zodat de arbeidersklasse veel kleiner en veel minder geschoold is in de strijd en in de theorie van de strijd. Een mogelijkheid om zich te scholen in organisatie, bestond niet, doordat de vroegere Nederlandse regering elke mogelijkheid daartoe verhinderde. Het beschavingspeil, afgemeten naar Westerse begrippen, lag op een heel ander niveau, zodat door de verregaande veronachtzaming van het onderwijs, deze bevolking van ieder contact met de buitenwereld, behalve dat der uitbuiting en onderdrukking, afgesloten was. Ondanks dit alles blijkt echter, dat zodra de Indonesische arbeiders armslag krijgen om zich te bewegen en te organiseren, zij met eisen en voorstellen komen, die hun bijzonder klasse-karakter direct bewijzen. Toch wil dit niet zeggen, dat deze zowel naar inhoud als naar vorm te vergelijken zouden zijn met de opvattingen omtrent communisme, zoals we die in Europa en Amerika kennen. Niet alleen drukt het verleden als een zware last op de schouders der Indonesische arbeiders, maar ook de bijzondere verhoudingen maken, dat deze klasse zich in zeer vele opzichten achter de Sjahir-regering stelt.

Opnieuw zouden we een vergelijking kunnen maken met de arbeiders uit die lan-

den, waarin door de oorlog veel werd verwoest. Daar zien we, dat een groot deel zich achter de „democratische” regering plaatst om de opbouw mogelijk te maken, al is het in werkelijkheid een opbouw voor het kapitaalbezit. Hetzelfde zien we ook in Indonesië, al zijn de verschillen duidelijk aan te wijzen. In de West-Europese landen gaat de opbouw gepaard met grote stakingen en is het vertrouwen van de arbeidersklasse in haar bourgeoisie niet groot. Dit is in Indonesië nog anders. De regering, al is ze opgetreden tegen de linkse elementen, heeft zich tegenover de arbeidersklasse als geheel, nog niet gecompromitteerd. De strijd tegen het koloniale gezag is nog gaande en de oorlog daartegen dreigt nog altijd. De gehele Indonesische werkende bevolking is nog

INDONESIE WERKEND EN STRIJDEND.

steeds gealarmeerd, en bereid om zich achter de regering te scharen en de strijd tegen het buitenlands imperialisme op te nemen. Onder deze druk, die allen verbindt, wordt gewerkt en gestreden. Vandaar, dat op vele punten te verwachten is, dat regering en arbeiders zullen samenwerken. Dit sluit niet uit, dat de arbeiders als klasse eigen eisen stelt en zich door haar eigen organisaties laat vertegenwoordigen.

Ofschoon de Indonesische arbeidersklasse zwak is, in vergelijking met de West-Europese verhoudingen, is ze dit niet tegenover de dunne laag van intellectuelen, die zich thans in overwegende mate in het Indonesische regeringsapparaat hebben genesteld. Daarbij moet niet vergeten worden, dat de Indonesische intelligentia een andere school heeft gehad dan de heersende klassen in de andere kapitalistische landen. Een groot deel van deze intelligentia heeft haar theorie geput uit het Marxisme en is zeker niet arbeidersvijandig gezind. In zeker opzicht is hier een overeenkomst met de vroegere Russische intelligentia, die ook in de leer is geweest bij het Marxisme. Maar zogoed als deze laatste zich van de arbeidersklasse heeft moeten verwijderen en op den duur tot een heersende klasse is geworden, zo zeker is ook, dat de Indonesische intelligentia dezelfde kant uitgaat. Het uitschakelen van de linkse elementen is daarvoor al een aanwijzing.

Van een verwijdering tussen regering en arbeidersmassa's is echter in het algemeen — voor zover ons bekend is — nog niet te spreken. De toestand in Indonesië is ongeveer dezelfde als toen de bolsjewistische partij de ruggegraat was voor het leiden en organiseren van de strijd tegen de witte legers en voor het op gang brengen van de productie.

Uit „Indonesia”, no. 44, nemen we, ter illustratie van de mening der arbeiders, het volgende over:

„Plicht der arbeiders.

Het zou beter zijn, dat de regering nu de productie en distributie der verbruiks-goederen ter hand nam. De grondstoffen zijn er voor aanwezig, zo ook de benodigde krachten. Hetgeen ons arbeiders ontbreekt, is de regelende en leidende kracht. Nu is het duidelijk, dat tot nu toe de geldende regelingen en voorschriften foutief waren. Alles moet in de regering gecentraliseerd zijn. Voordat dit gebeurt hebben wij arbeiders twee plichten te vervullen:

1e. De vrijheid der Indonesische republiek tegen de aanvallen der vijand te verdedigen.

2e. De arbeidersorganisaties te verbeteren.

De moeilijkheden, die de arbeidersklasse nu ondervindt kunnen alleen vermindert worden, wanneer zij zich nauw aanenschuut in één organisatie. Dan kunnen daaruit coöperaties ontstaan, die het levensonderhoud voor ons zal vergemakkelijken.” (Ichtisar 20-2-46).

Ook voorzover het praktische voorstellen betreft, betrekking hebbend op productie en verdeling der goederen, richten de arbeiders zich tot de regering.

„Arbeiders der weverijen.

De conferentie der bedrijfsleiders en arbeiders van weverijen in Midden-Java heeft de volgende besluiten genomen:

1. De weverijen die zich op het ogenblik nog in particulier bezit bevinden moeten publiek eigendom worden. Zo moeten ook de voorraden die nu nog in het bezit zijn van één persoon of van een instelling door de regering in beslag worden genomen en rechtvaardig worden verdeeld.

2. In de bedrijven arbeidersraden te kiezen die ook mede beslissen over de productie.

3. Bij de regering er op aan te dringen, dat de voorraad kleren, die in de schuren der bedrijven zijn, te verdelen onder het volk. De distributie kan geschieden door een commissie samengesteld uit vertegenwoordigers van arbeiders en boeren.

4. Er op aan te dringen, dat de verkoop van kleren vervaardigd van jutezakken gestopt wordt.” (Ichtisar 20-2-46).

Dit waren enkele voorbeelden, hoe Indonesië werkt en strijdt. Het geeft ons hoop voor de toekomst, te weten, dat daar in de verte een klasse opgroeit, die op den duur het wereld-klassefront versterken zal.

BROCHURES

„Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht” f 0.90

„De Arbeidersraden” 1e deel f 1.25

Te bestellen bij de administratie of bij de bezorgers

Zomerkamp-Spartacus

Reeds zeven weken is het geleden, dat we een eerste bericht plaatsten over het plan een weekkamp te organiseren. Het leek er op, dat het ons niet zou gelukken dit te verwekelijken, maar eindelijk heeft ons zoeken resultaat gehad.

Het Spartacus-Weekkamp gaat door!

Van 3 tot en met 11 Augustus zal het te Leersum, gelegen aan de tramlijn Driebergen-Rhenen, plaatsvinden, in een mooie omgeving op een prachtig terrein.

De kampinrichting is prima in orde, er wordt voor ons gekookt en in de kampwinkels zijn de overige levensmiddelen verkrijgbaar.

Slapen zullen we op stromatrasen in goede tenten en bij slecht weer overdag hebben we de beschikking over een vergaderruimte.

Er is nog één moeilijkheid: het aantal slaapplekken, dat de kampeiding beschikbaar heeft, is niet onbeperkt.

Daarom is het noodzakelijk bij de aanmelding voor deelname op te geven, of men zelf een tent kan medebrengen en hoeveel slaapplekken deze biedt. Later volgt bericht of hiervan gebruik zal worden gemaakt.

Wat de kosten betreft, het volgende.

Voor acht dagen kampgeld, met inbegrip van huur voor stromatras en acht warme maaltijden, wordt f 11.— per persoon betaald, babies uitgezonderd.

Bovendien moet de bon voor het halve vlees- en vet- of boterantoon over deze week plus de aardappelen en een weinig thee worden ingeleverd.

Voor de broodmaaltijden moeten wij, ieder voor zich, geheel zelf zorgen.

Omdat de reiskosten niet voor allen even hoog

zullen zijn, doen wij reeds nu een beroep op hen, die weinig kosten zullen hebben of het geld gemakkelijk kunnen missen, om bij hun aankomst in het kamp een extra bedrag in de kas te storten, waarmee wij de reiskosten zo mogelijk voor allen gelijk zullen maken.

Van het volgende moet extra notitie worden genomen.

De aanmeldingen moeten vóór 1 Juli worden gericht aan Wikje Pot, Molenbeekstraat 2 II, Amsterdam-Zuid.

Voor elke persoon moet ook vóór 1 Juli aan dit adres f 5.— worden overgemaakt, het overige rekenen we af bij aankomst in het kamp.

Bij verhindering, aan dit adres na 5 Juli pas bericht, wordt slechts de helft van de eerste betaling teruggegeven.

Bij de aanmelding moet worden opgegeven: Man of vrouw of echtpaar; aantal kinderen, jongens of meisjes; leeftijden.

Eigen tentruimte en of er plaats is voor een ander.

Wij raden iedere kameraad aan, de aanmelding niet uit te stellen, maar direct in orde te maken. Wie het eerst komt....

Bovendien is het voor ons veel gemakkelijker, als we spoedig weten, met het oog op de beschikbare ruimte, welke maatregelen we moeten treffen.

We herhalen nog even ons verzoek om voorstellen in te zenden betreffende medewerking op enigerlei gebied voor het slagen van ons weekkamp, en besluiten met de mededeling, dat wij thans geen uitzetting kunnen geven van de „politieke en culturele inhoud”, maar dat deze volgende week wordt geplaatst.

zettende martelingen moet ze doorstaan: ze verraadt haar kameraden niet. (Is dat het specifiek Russische misschien?, of iets bijzonders voor communisten?). Tenslotte wordt Zoya opgehangen....

Het is een mooie vrouw die Zoya speelt, en ze speelt voortreffelijk. Maar de film, samengesteld uit oude „documentaire” opnamen (waarin, de over zijn snor strijkende, Stalin enige keren met trots poseert voor 'n close-up) is een draak, erger dan „De Regenboog”.

Men krijgt langzamerhand genoeg van deze soort oorlogsproducten. De eerste vertoning heeft zo weinig publiek getrokken, dat deze zelfs niet is geprolonged!

VROUWENVERGADERING

Op 2 Mei j.l. vond in het Concertgebouw, alhier, een vrouwenvergadering plaats onder het motto: „vrouwen spreken tot vrouwen”.

Het was een druk bezochte, daverend enthousiaste vergadering, waar heel veel problemen aangesneden, of liever gezegd, genoemd zijn. Want, geen der sprekers, hoe geladen en vurig ook in het uitspreken van haar redevoeringen, komt tot een werkelijke oplossing van de problemen.

Om een voorbeeld te noemen: er werd gesproken over „Het Jeugdprobleem”. Dit i.v.m. opvoeding, schoolopleiding e.d., waarin nodig verbetering moest komen volgens sprekerster. Dit is ook onze mening. Wij willen echter weten: hoe?

Sprekerster vindt echter geen oplossing. Er zijn geen gebouwen en geen goed opgeleid personeel. Deze sprekerster, evenals de andere, die achter haar volgen, vindt dat onze maatschappij niet goed georganiseerd is. De draad, die echter door alle redevoeringen heenloopt, is, dat allen de oplossing zoeken binnen deze kapitalistische orde, door vertegenwoordiging van vrouwen in overheidsorganen en op andere belangrijke posten. Zij menen, dat het voldoende is, als er maar andere mensen (in dit geval vrouwen) op deze posten komen; mensen, die het goede willen, die kunnen organiseren. Maar welke vrouwen hebben zij hierbij op het oog?

Dit komt duidelijk naar voren, als een der sprekersters zegt, dat wij geen dillettantisme meer moeten, maar deskundige organisaties. Volkomen duidelijk, dat hiermede geen organisatie door arbeidervrouwen bedoeld wordt, maar door een intellectuele minderheid, die de zaak dan wel eens haarfijn voor hen zullen uitknobbelen.

Zaken, waarvan de arbeidervrouwen natuurlijk lang zoveel verstand niet kunnen hebben. Neen vrouwen, daar moeten wij niet heen. Niet de bestaande overheids-, of andere kapitalistische organen moeten macht over ons hebben. Ons werken en strijden moet er in tegendeel op gericht zijn deze op te heffen, om daarvoor in de plaats een geheel andere orde — „onze orde” — te stellen.

Maar hoe komen wij daar? waar ligt daarvoor ons werkterrein? Dat ligt daar, waar geproduceerd wordt. Dus daar, waar wij zelf, waar onze mannen werken.

Van daaruit moet onze actie zich voltrekken, want daar kunnen wij zelf iets doen, kunnen wij zelf aanpakken. En dan ook weten wij, dat wij niet die intellectuele juffertjes die het zoo goed met ons men, de zaken voor ons behoeven te laten opknappen, maar, dat wij het zelf kunnen „van onderen op”!

V.S.V.-Vergadering

HILVERSUM — 30 Mei 1946 — aanvang 8 uur in „Ons Gebouw”, Havenstraat.

Vrije discussie.

Tussen Regge en Dinkel

Kinderen in nood

Berichten wij in een der vorige nummers, dat in Twente in overleg tussen arbeiders van de verschillende fabrieken en onderwijzend personeel een comité was opgericht, waarbij de arbeiders zich verplichtten dagelijks een „kwartier of langer over te werken ten einde aan arbeiderskinderen de zo nodige textiel te kunnen verschaffen, thans moeten wij daar nader op terug komen. Het comité ontving n.l. van den directeur van het Rijksbureau voor Textiel een schrijven met de mededeling:

„dat er geen aanleiding bestaat op Uw verzoek om ten behoeve van de voorziening van de Enschedese kinderen met textielgoederen een kwartier per dag over te werken in te gaan o.m. op grond van het feit, dat op 1 Mei een aantal punten van de nieuwe textielkaart werd geldig verklaard, terwijl een groep van Enschedese ingezetenen zich bereid verklaarde financiële steun te verlenen, om minvermogenenden in de gelegenheid te stellen de geldig verklaarde punten in goederen om te zetten.”

Het comité heeft zich genoodzaakt gezien te publiceren, dat het zijn werkzaamheden liquideerde. Hierbij merkt het op, dat van een aanbod als voren genoemd niets bekend is en dat het stopzetten van zijn werk noodzakelijkerwijze betekent, dat van de verstrekking van textielgoederen aan de daarvoor in aanmerking komende kinderen niets kan komen.

Hier werd dus een goed bedoelde poging van arbeiderszijde om daadwerkelijk aan de opbouw mede te werken getorpedeerd. Het betrof hier dan ook slechts hulpverlening aan arbeiderskinderen en dat heeft met de opbouw waar men het steeds over heeft, de kapitalistische opbouw niets maar dan ook niets te maken.

„Zoya”

Een kind in 'n Russisch gezin. Moeder doet haar verhalen; niet bepaald deze, die 'n kind nodig heeft om rustig te kunnen slapen. Vader legt er nog 'n schepje op: de stommiteiten van de ouders, die hun kinderen bang maken met boemannen, worden in het Sovjet-paradijs blijkbaar tot filmvoorbeelden verheven.

Het meisje is dan ook doodsbenaauwd als ze 's nachts alleen gelaten wordt.

Mooi spel van 'n kind, dat zichzelf wil suggereren niet bang te zijn voor 'n muis, maar daarin niet slaagt.

„Het leven gaat verder” heet dan 'n afge-

FILMKUNST.

zaagd bijschrift. Het meisje wordt, ook op de school door 'n uiterst fanatieke, onbeheerste leraar (de enige man die goed spel geeft) precies zo als men het in Nazi-Duitsland deed, vergiftigd met het idee, dat alleen „helden” iets betekenen. Proleten zijn slechts goed om te zwoegen, alleen als „held” is je leven van waarde!..

Als de oorlog met Duitsland begint, wordt Zoya partisaan. Ze sluipert en kruipert door de bossen met de anderen, schiet 'n automatisch geweer als de anderen. 'n „Heldin” gaat ze zich pas goed voelen, na in handen van de Duitsers te zijn gevallen. Ont-

1 Juni 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 22

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voord. adres: Beunstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Trouwingsstraat 8"
Postgiro 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

Strijd om de macht

Een jaar na de bevrijding! Een jaar gepraat over vrede en veiligheid. Mislukte conferenties hier en daar van de „Verenigde Vredelievende volkeren”, dat wil zeggen, van de diplomaten van de overwinnende landen. En tegelijkertijd leggen de imperialistische bloks de handen op de gebieden op welke beheersing zij prijs stellen. Strijd om het bezetten van steunpunten. Verdrijving van miljoenen uit huis en land, „vaderland”, groter van omvang dan datgene wat ons uit de geschiedenis bekend is, als „grote volksverhuizing”. Nieuwe en scherper wordende tegenstellingen tussende de imperialistische machten. Een stalen gordijn dwars door het vernielde en verarmde Europa en aan weerszijden van dit gordijn hongersnood en wanhoop.

Voortzetting van de bewapening en verdere onderzoekingen naar nieuwe geheime wapens, die de wereld met vernietiging bedreigen.

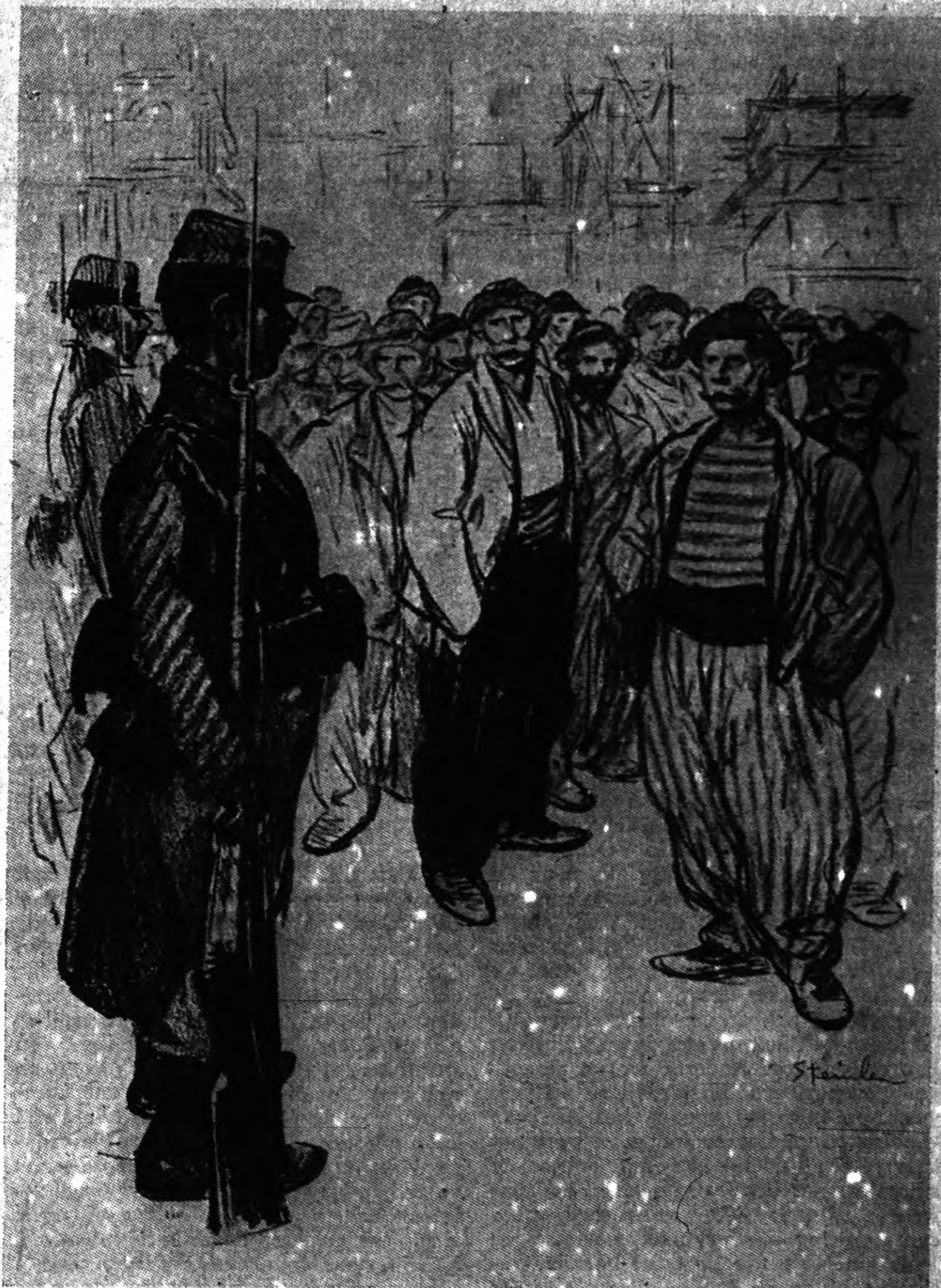
Een jaar opbouw! Onoplosbare internationale tegenstellingen. Strijd om afzet- en grondstofgebieden. Conflicten en moeilijkheden over invoer, uitvoer en credieten. Niet te regelen valuta-problemen tussen de verschillende machten. Europa, schatplichtig aan Amerika, zakt in onmacht weg. Dreigende hongersnood over de gehele wereld. Voedselconferenties en verlaging van hongerrantsoenen, die toch reeds ver liggen beneden het noodzakelijke om het menselijk lichaam op krachten te houden.

Zo is de wereld na een jaar vrede!

NEDERLAND.

Ook Nederland is een jaar bevrijd. Ook hier is een jaar de wederopbouw gaande, onder leiding van een „socialistische” regering. Zij heeft het oude koloniaal- en handelskapitalistische land willen binden in een geleide economie, opgedrongen door de nood van de tijd en de buitenlandse grootmachten.

Wel zijn er beloften gedaan van vrijheid en democratie, van welvaart en sociale

Ze mogen niets zeggen,
Ze mogen niets vragen,
Ze mogen alleen hun leven wagen.

(HENNYSON)